Lietas arhīva Nr. K77-1156-24/37
ECLI:LV:RPT:2024:1205.15220060523.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2024.gada 5.decembrī

Rīgas pilsētas tiesa, tiesnesis Viesturs Gaidukēvičs,

piedaloties prokurorei Ņinai Samorodovai, zvērinātai advokātei Vaidai Davidsonei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas), atrodoties alkohola ietekmē, šādos apstākļos.

2023.gada 3.jūlijā, ne vēlāk kā plkst.11.48, /pers. A/ vadīja transportlīdzekli – automašīnu „Volvo V60 Plug In Hybrid", valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, ar kuru brauca pa Rātsupītes ielu no Kalēju ielas puses Kleistu ielas virzienā, Rīgā, bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas) un atrodoties alkohola ietekmē (minimālā alkohola koncentrācija /pers. A/ izelpā – 3,32 promiles) līdz apturēja transportlīdzekli pretī ēkai /adrese/.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Tiesas izmeklēšanas laikā paužot savu attieksmi pret apsūdzību Kriminālprocesa likuma 498.panta kārtībā, apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, atzina pilnībā, piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai attiecībā uz celto apsūdzību, par ko parakstījās paraksta veidlapā, kas pievienota pie tiesas sēdes protokola (1.1.120.).

Ņemot vērā to, ka apsūdzētais /pers. A/ pilnībā atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi, un tiesai, pēc lietas materiālu pārbaudes, nav šaubu par viņa vainu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, tiesa pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas sēdē. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek sniegti.

Tiesa vadoties no Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2019.gada 6.septembra lēmuma lietā Nr.11820000615, SKK-438/2019 norādītā ir izvērtējusi visus apstākļus, ko ietver Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumi papildus tam, ka apsūdzētais savu vainu inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā ir atzinis pilnībā, piekritis tiesas izmeklēšanā neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

[3] Saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu tiesa nosakot sodu, ņem vērā soda mērķi, izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta nosacījumiem Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums atzīstams par mazāk smagu noziegumu, kas vērsts pret ceļu satiksmes drošību.

Par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu sankcija paredz sodus (Krimināllikuma redakcijā uz noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas brīdi): brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, vai sabiedrisko darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

[3.1] Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš ir dzimis /datums/, Latvijas pilsonis, ar deklarēto dzīvesvietu, iepriekš sodīts, sodāmība dzēsta, vairākkārtīgi administratīvi sodīts, pēc paša vārdiem apgādībā esošu personu nav, šobrīd nestrādā, jo atrodas sociālās rehabilitācijas programmā, kura uzsākta 2024.gada 15.oktobrī un plānota līdz 2025.gada 7.oktobrim. Visu rehabilitācijas laiku uzturas /nosaukums/. Režīms sākotnēji stingrs, nav pieejas ne mobilajam telefonam, ne elektroniskajam pastam un ne kam citam. Laikam ejot un izejot rehabilitācijas pasākumus ir iespēja sākt un meklēt darbu, bet jebkurā gadījumā slimnīcā ir jāuzturas pastāvīgi un jāturpina šī programma. Apstiprina, ka ir mutiska vienošanās ar iepriekšējo darba devēju, ka, ja atveseļojas un neturpina lietot alkoholu, tiek pieņemts atpakaļ darbā, kā arī iepriekšējais darba devējs ir ieinteresēts, lai tiek pabeigta šī rehabilitācijas programma (1.1.98.). Apsūdzētais/pers. A/ norādīja, ka ir godprātīgi strādājis, bet alkohols ņēmis virsroku, līdz ar ko ir izdarījis tos nodarījumus. Tāpēc pieteicās sociālās rehabilitācijas programmai, lai atveseļotos un pārtrauktu lietot alkoholu. Šobrīd ir nelieli naudas uzkrājumi, aptuveni 500 EUR. (1.1.99.)

Lietas materiālos atrodas SIA „/nosaukums/" valdes priekšsēdētāja /pers. F/ 2023.gada 15.septembrī sniegtais raksturojums par apsūdzēto, kurā norādīts, ka /pers. A/ pazīst kā sadarbības partneri jau daudzus gadus un var viņu raksturot kā farmācijas jomas profesionāli, kas izcili sevi pierādījis jautājumu risināšanā par farmācijas nozari gan Latvijas līmenī, gan arī Eiropas līmenī. /pers. A/ vienmēr ir bijis atsaucīgs, uzticams, izpalīdzīgs, ko var teikt par viņa darbību valsts pārvaldē, kad viņu sadarbība bija valsts pārvaldes un klienta līmenī. /pers. A/ vienmēr cienījis un uzklausījis citu viedokli. To īpaši varēja novērot, kad viņš vadīja Farmācijas jomas konsultatīvo padomi Veselības ministrijā, tik laba komunikācija ar nozari un veselības politikas veidotājiem nekad nav bijusi. Paveicis izcilu darbu, sadarbībā ar aģentūras klientiem, lai uzlabotu klientu apmierinātību. Izcila sadarbība ar /pers. A/ bijusi 2022.gadā, kad pēc aiziešanas no valsts pārvaldes, kopā ar /pers. A/ un SIA /nosaukums/ strādāja pie jauna uztura bagātinātāju koncepcijas izstrādes. Šī projekta ietvaros vēl vairāk novērtēja viņa profesionālās prasmes, plašo redzējumu farmācijas regulējuma detaļās, ātru lēmuma pieņemšanu un prasmi ātri un efektīvi risināt problēmas. Izcili vērtē ne tikai viņa profesionālās prasmes un iemaņas, bet arī personiskās īpašības kā atsaucību, izpalīdzību, līdera dotības un komunikācija kopēja projekta ietvaros. (1.1.102.)

Tāpat lietas materiālos atrodas Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību /nosaukums/ vēstule par /pers. A/ veselības stāvokli, kurā norādīts, ka apsūdzētais 2024.gada 15.oktobrī uzsācis sociālās rehabilitācijas programmu no psihoaktīvām vielām atkarīgām pieaugušām personām. Programma paredzēta līdz 2025.gada 7.oktobrim. Programmas laikā klientam tiek veidota izpratne par psihoaktīvo vielu postošo ietekmi uz rīcību, uzvedību un personību kopumā. Notiek savas dzīves intensīva pārvērtēšana, veidojas kritiska attieksme pret uzvedību laikā, kad tika lietotas atkarības vielas. Programmas mērķis ir atkarīgu personu integrācija sabiedrībā, dzīves un darba prasmju atgūšana. Regulāri strādājot terapeitiskajā grupā un individuāli ar sociālo darbinieku, psihologu un drāmas terapeitu, reizi mēnesī tiekoties ar psihiatru, narkologu – atpazīstot savas problēmsituācijas, atjaunot vai saglabāt prasmes un iemaņas, kas sekmē spēju konkurēt darba tirgū un iekļauties sabiedrībā – pieņemot tās normas un prasības. (1.1.101.)

[3.2] Prokurore tiesas sēdē lūdz apsūdzēto sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz pieciem gadiem.

[3.3] Nosakot sodu tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais piekrītot izskatīt krimināllietu bez pierādījumu pārbaudes izdarīšanas, izvēlējās vienkāršāku procesa veidu, tādējādi sadarbojoties ar procesa virzītāju un sekmējot kriminālt iesisko attiecību noregulējumu, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 21.pantam.

Nosakot soda veidu apsūdzētajam, tiesa piemēro soda individualizācijas principu, jo tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi (sk. *Senāta Krimināllietu departamenta 2021. gada 30. aprīļa lēmumu lietā SKK-7/2021, 9.3. punkts*).

Tāpat tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteikto, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot vieglāku sodu.

Tiesa atzīst, ka apsūdzēto labošanos iespējams panākt, neizolējot viņu no sabiedrības. Lūdz ar to tiesa nodibina, ka piespriežams inkriminētā panta sankcijā paredzētais soda veids – sabiedriskais darbs. Konkrētajā gadījumā šāds sods nodrošinās apsūdzētā resocializēšanos, ļaus turpināt ārstēšanos no alkohola atkarības, disciplinēs pašu apsūdzēto. Turklāt viņa uzvedību sabiedrisko darbu veikšanas laikā kontrolēs arī Valsts probācijas dienests, kas nodrošinās sabiedrības drošību un apsūdzētā sodīšanu, turklāt sabiedrisko darbu izpilde vienlaicīgi sniegs labumu sabiedrībai, tādējādi atjaunojot taisnīgumu.

Citi soda veidi – brīvības atņemšana, īslaicīga brīvības atņemšana, probācijas uzraudzība, naudas sods – nav nosakāmi, ņemot vērā to, ka šie soda veidi varētu arī nenodrošināt Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi. Apsūdzētā norādītais, ka viņš apzinājies savas rīcības prettiesiskumu, ir vērtējams pozitīvi, kā arī tiesa bez ievērības neatstāj to, ka apsūdzētais šobrīd apmeklē sociālās rehabilitācijas programmu no psihoaktīvām vielām atkarīgām pieaugušām personām, kas liecina par viņa vēlmi laboties un integrēties sabiedrībā, tādējādi demonstrējot centienus mainīt savu dzīvesveidu un novērst turpmāku pārkāpumu izdarīšanu. Tiesa uzskata, ka efektīvāk būtu turpināt apsūdzētā atveseļošanās un rehabilitācijas procesu, kas kalpotu gan viņa paša, gan sabiedrības interesēm.

Par obligātā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana – piemērošanu noziedzīgajā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, tiesa atzīst, ka tas nosakāms panta sankcijas ietvaros paredzētajā apmērā.

[3.4] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu tiesa nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un nožēlojis izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta otro daļu sabiedrisko darbu kā pamatsodu nosaka uz laiku no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām (..).

Tiesa atzīst par iespējamu soda mēru apsūdzētajam par noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā izdarīšanu, noteikt lielākajā apmērā, ievērojot tā kaitīgumu un sabiedrisko bīstamību.

[4] Krimināllikuma 70.^{14} (1^{1}) daļa nosaka, ka, ja izdarīts šā likuma 262.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīga nodarījuma izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību. No krimināllietas materiāliem redzams, ka noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas priekšmets – automašīna „Volvo V60 Plug In Hybrid", valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pieder citai personai (1.1.22.-23.), savukārt šāda transportlīdzekļa vidējā vērtība noteikta 13'750,00 EUR (1.1.36.). Ievērojot apsūdzētā sniegtās ziņas par to, ka viņam ir mutiska vienošanās ar iepriekšējo darba devēju SIA „/nosaukums/", ka, ja apsūdzētais atveseļojas un neturpina lietot alkoholu, viņš tiek pieņemts atpakaļ darbā (1.1.98.), tiesa atzīst par samērīgu no /pers. A/ piedzīt daļēju transportlīdzekļa vērtību.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu soda termiņā ieskaitāms šajā kriminālprocesā aizturēšanā pavadītais laiks.

[6] /pers. A/ 2023.gada 4.jūlijā tika piemēroti drošības līdzekļi - uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts. Piemērotie drošības līdzekļi pēc sprieduma stāšanās spēkā atceļami.

[7] Krimināllietā nav cietušo.

[8] Apsūdzētā mantai arests nav uzlikts.

[9] Procesuālo izdevumu nav.

[10] Divi DVD diski uzskatāmi par dokumentiem un pēc sprieduma stāšanās spēkā, turpināmi glabāt kopā ar krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 512., 527., 528. un 530.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un sodīt ar sabiedrisko darbu uz 280 (divi simti astoņdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu, soda izciešanā ieskaitīt īslaicīgās aizturēšanas vietā pavadīto laiku 2023.gada 3.jūlijā un 4.jūlijā, kas atbilst sešpadsmit sabiedriskā darba stundām.

/pers. A/ piemērotos drošības līdzekļus uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, atcelt.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.^{14} (1^{1}) daļu piedzīt no /pers. A/ daļēju transportlīdzekļa vērtību – 6875,00 EUR (seši tūkstoši astoņi simti septiņdesmit pieci *euro*, 00 centi).

Samaksa veicama: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, BIC kods TRELLV22, EKK F22010010, konts Nr.LV02TREL819045815400B.

Noteikt termiņu – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par transportlīdzekļa vērtības piedziņu, uzliekot par pienākumu apsūdzētajam /pers. A/ iesniegt tiesā maksājumu apliecinošu dokumentu kopijas.

Krimināllietai pievienotos divus DVD diskus ar videonovērošanas kameru ierakstiem un audio ierakstiem uzskatīt par dokumentiem un atstāt glabāt kopā ar krimināllietas materiāliem.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas tiesā.

Pilns sprieduma pieejamības diena – 2025.gada 31.janvāris.

Tiesnesis V.Gaidukēvičs